

Natuurtoets

Bestemmingsplan Cereslaan-West

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v.
een bestemmingsplan

projectnummer 434270
definitief revisie 00
5 december 2022

Natuurtoets

Bestemmingsplan Cereslaan-West

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v. een bestemmingsplan

projectnummer 434270

definitief revisie 00
5 december 2022

Auteurs

J.M.Kooijman

Opdrachtgever

Gemeenschappelijke Regeling Heesch West

Gecontroleerd: Michel Braad

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	vrijgave
5-12-2022	definitief	Ir. H.A.M. van de Wetering

Inhoudsopgave

Blz.

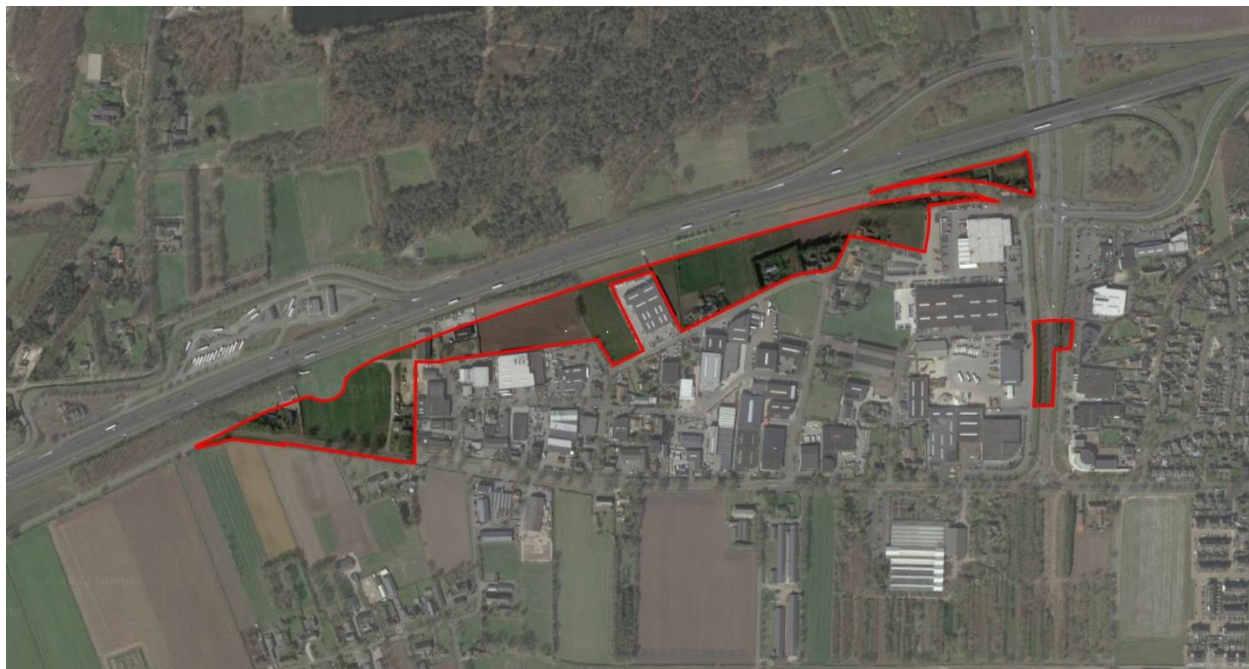
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Planvoornemen	2
1.3	Doel en onderzoeksvragen	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Soortbescherming	5
2.3	Gebiedsbescherming	6
2.3.1	Natura 2000	6
2.3.2	Natuurnetwerk Brabant	6
2.3.3	Groenblauwe mantel	7
2.3.4	Rust- en foerageergebied ganzen en smienten	7
2.3.5	Bescherming van houtopstanden	8
3	Methodiek	9
3.1	Algemeen	9
3.2	Bureauonderzoek	9
3.3	Terreinbezoek	10
3.4	Aanvullend onderzoek	10
3.4.1	Huismus	10
3.4.2	Gierzwaluwen	11
3.4.3	Ransuil/sperwer	11
3.4.4	Zoogdieren	11
3.4.5	Overzicht terreinbezoek 2022	13
4	Resultaten	14
4.1	Gebiedsbeschrijving	14
4.2	Beschermde soorten	15
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	15
4.2.2	Resultaten terreinbezoeken - ecologische bevindingen	16
4.2.3	Vogels	16
4.2.4	Zoogdieren	19
4.2.5	Samenvatting beschermde soorten	25
4.3	Beschermde gebieden	25
4.3.1	Natura 2000-gebieden	25
4.3.2	Natuurnetwerk Brabant	26
4.3.3	Houtopstanden	27
5	Toetsing	28
5.1	Effectbepaling plan	28
5.2	Toetsing effecten op beschermde soorten	28
5.2.1	Vogels	28
5.2.2	Zoogdieren	30

5.3	Effecten op beschermd gebied	31
5.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	31
5.3.2	Effecten op het Natuurnetwerk Brabant (NNB)	31
5.3.3	Bescherming van houtopstanden	32

6 Bronnen 33

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

*Plangebied ten zuiden van de A59 en ten westen van Heesch.
Bron: Ontwerp Bestemmingsplan Cereslaan-West (KuiperCompagnons, 2022).*

Conclusies en advies

De gemeente Bernheze is voornemens om het bestaande bedrijventerrein Cereslaan-West, ten westen van de kern Heesch af te ronden en de nog niet ingerichte percelen te ontwikkelen. De uitbreiding / afronding van het bedrijventerrein betreft ca 5 ha, waarvan 4,3 ha nieuw uitgeefbaar (en 0,7 ha bestaand). Dit voornemen is echter in het huidige bestemmingplan niet toegestaan. De gemeente Bernheze is voornemens hiervoor een nieuw bestemmingsplan vast te stellen.

Het plan kan worden uitgevoerd als o.a. duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedsfeer van het plangebied en de effecten hierop.

Dit wordt gedaan op basis van deze Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het plangebied is geen NNB-gebied of Natura 2000-gebied aanwezig. Er komen wel beschermde gebieden (NNB en N2000-gebieden) voor binnen de invloedsfeer van het plangebied. Er is zowel van indirecte als directe aantasting van de NNB geen sprake. (Significant) negatieve effecten op het nabijgelegen NNB-gebied zijn uitgesloten. Er is daarom wat betreft het NNB geen noodzaak voor vervolgstappen of een uitgebreidere toetsing. Bij grote ontwikkeling zoals een nieuw bedrijventerrein dient echter wel rekening te worden gehouden met de toename in stikstofdepositie en het effect daarvan op omliggende Natura2000-gebieden. Een stikstofberekening in Aerius laat zien dat er geen toename van stikstofdepositie optreedt op omliggende Natura2000-gebieden. Zie ook Tabel 1.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNB
Aanwezig binnen de invloedsfeer?	Ja	Ja
Effecten?	Nee, geen toename stikstofdepositie	Nee, geen ruimtebeslag, geen extra / nieuwe verstoring (geluid, licht e.d. NNB gebieden al verstoord door de tussengelegen snelweg (A59))
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Nee	Nee
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Ja	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met een terreinbezoek en nadere inventarisatieonderzoeken is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn in het plangebied:

- *Vogels met een jaarrond beschermd nest (huismus);*
- *Algemene broedvogels (zeer waarschijnlijk nestplaatsen);*
- *Zoogdieren (steenmarter en wezel).*

In Tabel 2 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende plan. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar is.

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in plangebied?	Is er sprake van een overtreding?	Is een ontheffing noodzakelijk	Vervolgstappen
Vogels met een jaarrond beschermd nest Huisemus	Ja, acht territoria van huismussen aanwezig.	Ja, bij aantasten van verblijfplaatsen.	Ja	Compenseren van aanwezige nestplaatsen en leefgebied (zie paragraaf 5.1.1).
Overige broedvogels	Zeer waarschijnlijk. Veel broedbiotoop aanwezig.	Nee, wanneer in gebruik zijnde nesten niet worden aangetast of verstoord.	Nee, mits zorgvuldig wordt omgegaan met nesten broedvogels.	Werken buiten broedseizoen of gebied ongeschikt maken voorafgaande het broedseizoen.
Marterachtigen Steenmarter Wezel	Ja, foerageergebied en mogelijk verblijfplaatsen	Ja, het territorium van deze steenmarter en wezels zijn vrij geïsoleerd gelegen.	Ja	Inrichten van het landschap op verbindende groenelementen en faunapassages. Voldoende schuilmogelijkheden creëren.

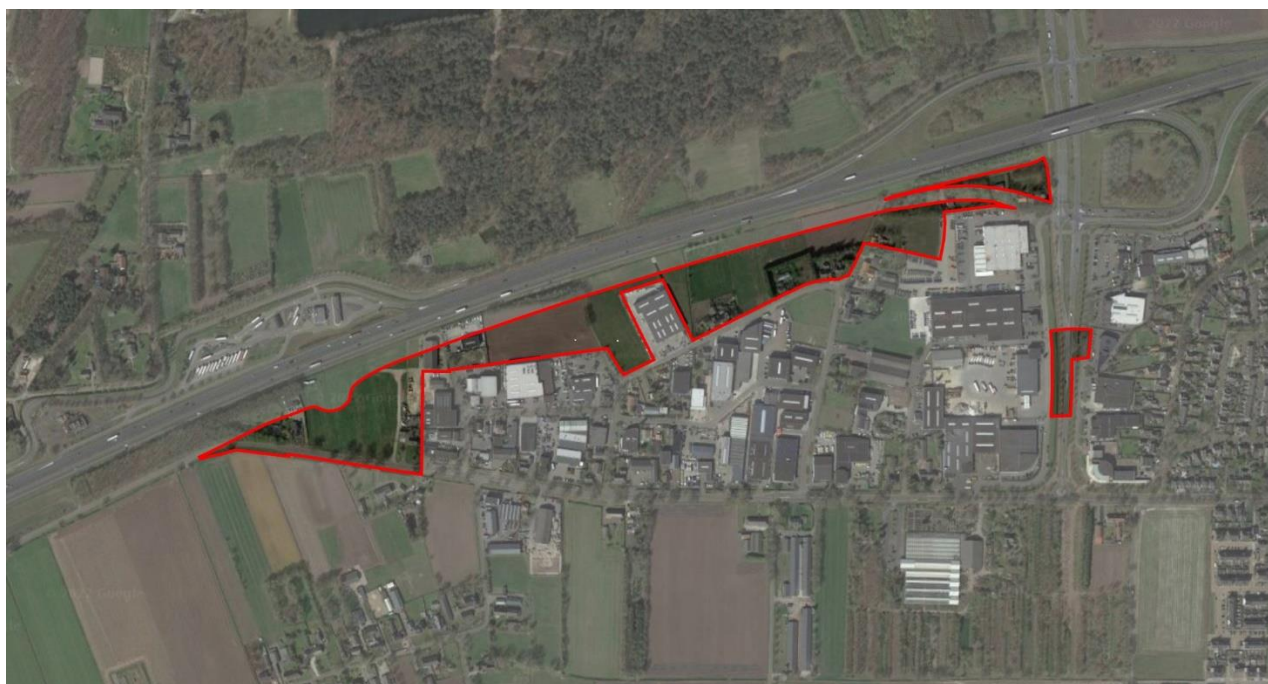
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Bernheze is voornemens om het bestaande bedrijventerrein Cereslaan-West, ten westen van de kern Heesch af te ronden en de nog niet ingerichte percelen te ontwikkelen. De uitbreiding / afronding van het bedrijventerrein betreft ca 5 ha, waarvan 4,3 ha nieuw uitgeefbaar en 0,7 ha bestaand. Dit voornemen is echter in het huidige bestemmingsplan niet toegestaan. De gemeente Bernheze is voornemens hiervoor een nieuwbestemmingsplan vast te stellen.

Ruimtelijke plannen, zoals dergelijke bestemmingsplan, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties voor het plan. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. Plangebied ten zuiden van de A59 en ten westen van Heesch.

Bron: Ontwerp Bestemmingsplan Cereslaan-West (KuiperCompagnons, 2022).

1.2 Planvoornemen

Aan de westkant van Heesch ligt het bestaande bedrijventerrein Cereslaan-West. Dit bedrijventerrein ligt ingeklemd tussen de autosnelweg A59 en gebiedsontsluitingswegen Bosschebaan en Cereslaan. In dit gebied zijn twee ontwikkelingen voorzien:

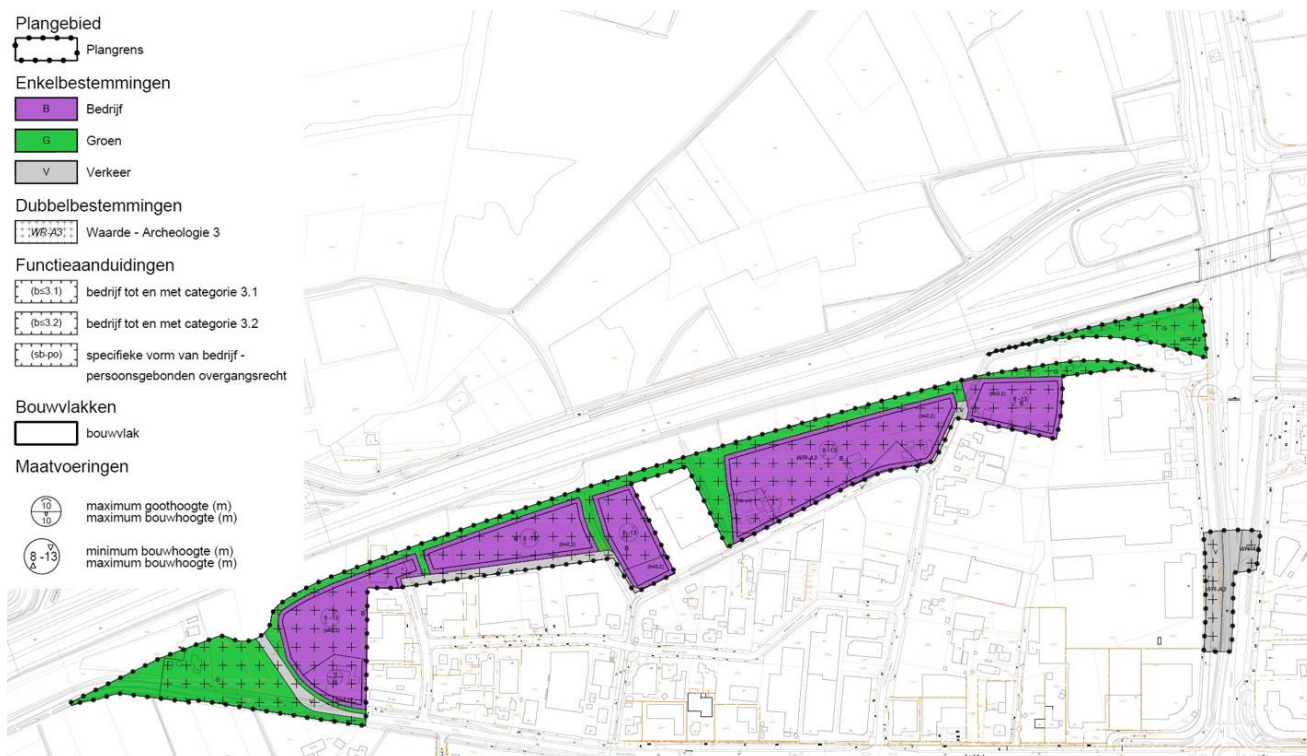
1. Aanleg van een ontsluitingsweg voor het nieuw voorziene regionale bedrijventerrein Heesch West tussen Heesch en Nuland;
2. Uitbreiding/afroning van het bedrijventerrein Cereslaan-West.

De ontsluitingsweg voor regionaal bedrijventerrein Heesch West maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan Heesch West. Het maakt daarmee geen onderdeel uit van het bestemmingsplan bedrijventerrein Cereslaan-West. De ecologische effecten van de ontsluitingsweg zijn beschreven in de natuurtoets voor Heesch West en afgewogen in het kader van het bestemmingsplan Heesch West.

De uitbreiding/afroning van bedrijventerrein Cereslaan-West beoogt ruimte te bieden aan lokale en regionale bedrijven. Ten behoeve van het bestemmingsplan is een stedenbouwkundig / landschapsplan opgesteld (KuiperCompagnons / KruitKok Architecten, 2022) (figuur 1.2). Dit plan wordt ruimtelijk-planologisch vastgelegd in het Bestemmingsplan Cereslaan-West (KuiperCompagnons, 2022) (figuur 1.3). Zie het bestemmingsplan voor een nadere toelichting op het voornemen.

Figuur 1.2. Stedenbouwkundig plan / landschapontwerp Cereslaan-West.
(Bron: KuiperCompagnons/KruitKok Architecten, 2022).

Figuur 1.3. Verbeelding (ontwerp) bestemmingsplan Cereslaan-West (KuiperCompagnons, 2022).

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het beschrijven van in en rond het plangebied voorkomende natuurwaarden, het beschrijven van de mogelijke effecten van uitbreiding / afronding van bedrijventerrein Cereslaan-West op deze natuurwaarden, het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Brabant; NNB) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden (NNB en/of Natura 2000) voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNB.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming (paragraaf 2.2) en de gebiedsbescherming (paragraaf 2.3) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Brabant' (hierna NNB). De bescherming van het NNB verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden (zie ook tabel E in de bijlage).

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel C en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie. Ook kan het voorkomen dat in een provincie andere soorten vrijgesteld zijn. Zo zijn in de provincie Noord-Brabant de kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) niet vrijgesteld. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Brabant

Het Natuurnetwerk Brabant is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNB ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen - gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNB is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNB en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'- principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNB. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

2.3.3 Groenblauwe mantel

Naast het NNB zijn in de provincie Noord-Brabant gebieden aangewezen als groenblauwe mantel (Artikel 3.32 Omgevingsverordening). Het beleid in de groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. Voor de natuur betekent dit vooral versterking van de leefgebieden voor plant- en diersoorten en de bevordering van de biodiversiteit buiten het NNB. Voor het water wordt vooral ingezet op kwantitatief en kwalitatief herstel van kwelstromen.

Een bestemmingsplan dat van toepassing is op de groenblauwe mantel:

- a) strekt tot behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de daarmee samenhangende ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken;
- b) stelt regels ter bescherming van de ecologische, landschappelijke en hydrologische waarden en kenmerken van het gebied;
- c) borgt dat een ontwikkeling gepaard gaat met een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken.

Ontwikkelingen in de groenblauwe mantel zijn mogelijk indien het gebruiksfuncties zoals landbouw en recreatie betreft, met een meer extensief karakter en die bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap. De ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve functies, zoals stedelijke ontwikkeling of intensieve vormen van recreatie of/en landbouw passen minder bij het karakter van de Groenblauwe mantel. Daarom gelden binnen de groenblauwe mantel voor deze initiatieven aanvullende regels voor de ontwikkeling van die functies.

2.3.4 Rust- en foerageergebied ganzen en smienten

Voor ganzen en smienten zijn in Noord-Brabant een aantal gebieden aangewezen als Rust- en foerageergebied voor ganzen en smienten. In de Omgevingsverordening Noord-Brabant zijn in Artikel 2.60 regels opgenomen voor activiteiten in deze gebieden. In Rust- en foerageergebied voor ganzen en smienten mogen in de periode 1 november tot 1 april, een aantal soorten niet opzettelijk worden verontrust (het gaat om brandganzen, grauwe ganzen, kolganzen, rotganzen, taigarietganzen, toendrarietganzen en smienten).

2.3.5 Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming (Wnb) geeft invulling aan de bescherming van houtopstanden die tot aan 1 januari 2017 vielen onder bescherming van de Boswet. De bescherming is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. De Provincie is het bevoegd gezag. De bescherming betreft de houtopstanden die zijn gelegen buiten de bebouwde kom (Wnb/Boswet) en die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare). De Wnb doet geen uitspraken over houtopstanden die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of met kleinere oppervlakte dan 1.000 m². Bescherming van dergelijke houtopstanden is een taak van de gemeentelijke overheid.

De wet geldt niet voor:

- a) Houtopstanden op erven of in tuinen;
- b) Fruitbomen of windschermen om boomgaarden;
- c) Naaldbomen bedoeld als kerstbomen indien niet ouder dan 20 jaar;
- d) Kweekgoed;
- e) Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- f) Het dunnen van een houtopstand;
- g) Het uit populieren, wilgen, essen of elsen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van biomassa (onder specifieke voorwaarden).

Voor houtopstanden groter dan 1.000 m² is veelal sprake van overlap met de gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De mate van overlap kan per gemeente verschillen en is dus maatwerk. Toetsing aan de APV valt buiten de scope van de Natuurtoets.

Voor houtopstanden die zijn beschermd in de Wnb geldt een meldingsplicht bij voorgenomen velling, en in principe tevens een herplantplicht. Herplant wordt in principe ter plekke ingevuld. Onder voorwaarden kan herplant ook elders worden gerealiseerd.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek (paragraaf 3.2) en gedurende het terreinbezoek (paragraaf 3.3) van voorliggende Natuurtoets. In paragraaf 3.4 wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit drie onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedsfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten;
3. Aanvullende inventarisatie van uit de bureaustudie en terreinbezoek gebleken relevante soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel C en D in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2017-2022 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van LNV of provinciale digitale atlanten. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNB is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 6 augustus 2018 is vanaf circa 08:30 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij zonnig weer en een temperatuur van circa 28°C. Op 26 februari 2021 is vanaf circa 13.00 uur een actualiserend terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij licht bewolkt weer en een temperatuur van circa 11°C.

Tijdens de terreinbezoeken is het plangebied te voet belopen en zijn gebouwen en bomen bekeken met een verrekijker. Overige terreinbezoeken t.b.v. nadere onderzoeken zijn uiteengezet per soort in voorliggend hoofdstuk.

3.4 Aanvullend onderzoek

Naar aanleiding van de bevindingen uit het bureauonderzoek en het terreinbezoek, zijn relevant bevonden soorten nader onderzocht. Het betreft soortspecifiek onderzoek naar de volgende soorten: de huismus, gierzwaluw, roofvogels, vleermuizen en marterachtigen. De methode van het onderzoek wordt in de onderstaande paragrafen nader beschreven per soort(groep).

3.4.1 Huismus

In 2018 en 2021 is nader onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van essentieel leefgebied van de huismus. Het gehele plangebied is hierbij onderzocht. Dit onderzoek is uitgevoerd conform de aanwijzingen van het kennisdocument (BIJ12, 2017a). In de optimale periode zijn twee inventarisaties uitgevoerd tijdens de ochtendpiek (de periode dat huismussen het meest actief zijn). Tijdens deze inventarisaties zijn nestindicatieve waarnemingen en waarnemingen in potentieel broedbiotoop genoteerd. De inventarisaties zijn uitgevoerd onder gunstige (weers)omstandigheden met een tussenperiode van ten minste 10 dagen. Zie ook Tabel 3.1.

Tabel 3.1. Overzicht terreinbezoeken en weersomstandigheden nader onderzoek huismus.

Datum	Onderzoekperiode	Zonsopgang	Temperatuur	Bewolking	Wind
14 april 2021	7.55u – 8.50u	6.46u	0 °C	Geheel bewolkt	ZW, 1 Bft
28 april 2021	7.15u – 8.00u	6.17u	3 °C	Licht bewolkt	NO, 2 Bft

Het voorjaar betrof vrij koude ochtenden, maar het onderzoek is wel representatief geweest. De weersomstandigheden waren voldoende en gebaseerd op de activiteit van huismussen in- en in de omgeving van het plangebied. De huismussen zijn roepend waargenomen, waardoor de weersomstandigheden als gunstig zijn ingeschat.

3.4.2 Gierzwaluwen

Voor de gierzwaluw is het Kennisdocument van de gierzwaluw aangehouden (BIJ12, 2017). Hierbij worden gierende en in- en uitvliegende dieren geregistreerd. De periode waarin dit moet gebeuren is tussen 15 mei en 15 juli, waarbij er drie veldbezoeken moeten worden uitgevoerd. Eén van deze bezoeken moet tussen 20 juni en 7 juli plaatsvinden, wanneer de meeste gierzwaluwjongen aanwezig zijn. Er dienen minimaal 10 dagen tussen de bezoeken te zitten en het moet droog zijn. Het onderzoek dient vanaf twee uur voor zonsopgang tot zonsopgang plaats te vinden.

3.4.3 Ransuil/sperwer

In het plangebied is een voormalig eksterneest aangetroffen. De ransuil en de sperwer kunnen kraaien- en eksterneesten in de omgeving van bewoonde omgeving overnemen. Vooral nog is geen sprake van een jaarrond beschermd nest, maar het nest dient in het najaar van 2022 beoordeeld te worden en indien geschikt, jaarlijks gemonitord tot het moment van uitvoering. Vooral nog is geen sprake van een ontheffingsplicht.

3.4.4 Zoogdieren

Kleine marterachtigen

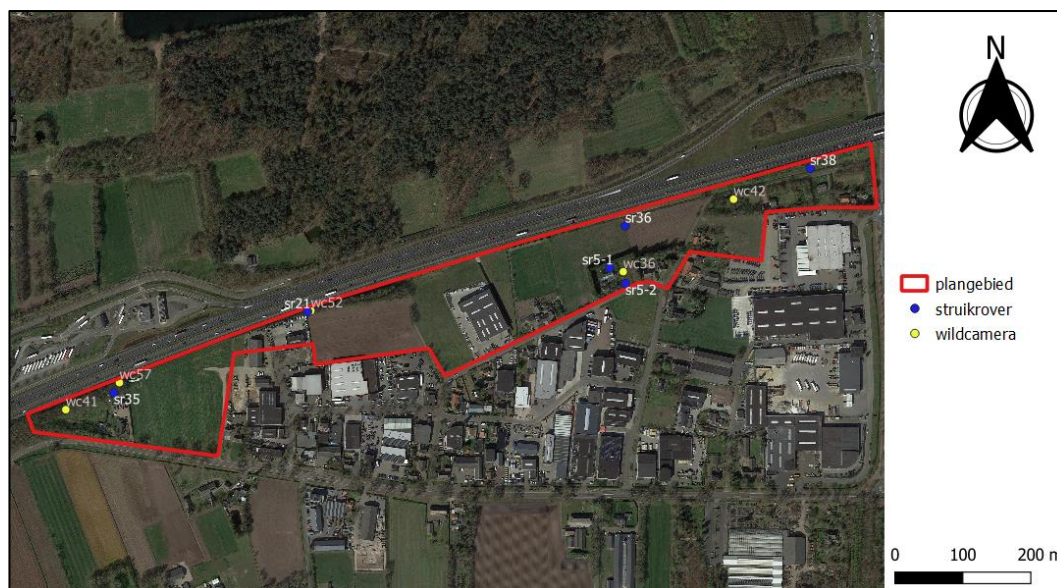
Het onderzoek naar marterachtigen is uitgevoerd op basis van de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017). Er is geen vastgestelde onderzoeksmethode voor de steenmarter. Enkele methoden uit de Handreiking Kleine Marters zijn ook effectief voor het aantonen van de aanwezigheid van de steenmarter. Om deze reden is voor onderzoek naar de steenmarter ook de Handreiking Kleine Marters aangehouden.

Tijdens het onderzoek is gebruik gemaakt van wildcamera's en struikrovers. Wildcamera's zijn ontworpen om 24 uur per dag, 7 dagen per week wilde dieren waar te nemen. De camera's reageren op warmte en beweging. Als een dier binnen het bereik is van een camera, maakt deze foto's of een video-opname. Tijdens dit onderzoek zijn foto's gemaakt. De wildcamera's die gebruikt zijn tijdens het nader onderzoek naar marterachtigen betreffen de Browning Recon Force ELITE HP 4. Struikrovers zijn plastic buizen die aan één kant dicht zijn en aan de andere kant open zijn en diagonaal aflopen. Aan de dichte zijde is een wildcamera geplaatst. Aan de andere zijde is een blik sardines als lokmiddel geplaatst om de trefkans te verhogen (zie figuur 3.1).

Tijdens het onderzoek zijn gedurende circa 6 weken, 5 struikrovers en 5 wildcamera's in geschikt habitat in het plangebied geplaatst. De wildcamera's zijn gedurende het onderzoek periodiek uitgelezen en de batterijen en het lokvoer zijn periodiek ververs. De cameraval locaties zijn ter plaatse in het veld bepaald aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat. In figuur 3.2 zijn de locaties waar de wildcamera's en struikrovers zijn geplaatst weergegeven. Tijdens de veldbezoeken is tevens gelet op sporen, prooi-resten, individuen van prooidiersoorten voor kleine marterachtigen en steenmarters en eventuele zichtwaarnemingen van marterachtigen.

Figuur 3.1. Links: struikrover. Rechts: wildcamera Browning Recon Force ELITE HP 4.

Figuur 3.2. Locaties waar de wildcamera's en struikrovers zijn geplaatst gedurende het onderzoek naar marterachtigen. De nummers in de afbeelding betreffen de camera nummers. Camera 5 is gedurende het onderzoek een keer verplaatst van locatie 5-1 naar locatie 5-2.

Vleermuizen

Methode

Het onderzoek naar vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, zwermplaatsen en winterverblijfplaatsen. Per mogelijk aanwezige functie is onderzoek verricht conform het Vleermuisprotocol 2021.

De inventarisaties voor vleermuizen en gierzwaluwen zijn door twee onderzoekers van Antea Group uitgevoerd. Tijdens de ochtendronde voor vleermuizen zijn drie onderzoekers aanwezig geweest. Tijdens de onderzoeken voor vleermuizen is gebruik gemaakt van batdetectors. Er is steeds met twee detectors gewerkt, een Petterson D240x en een Petterson m500 USB ultrasound microfoon. Deze apparaten vangen de ultrasone geluiden van vleermuizen op en zetten deze om in een signaal dat hoorbaar is voor het menselijk gehoor. Met de M500 worden eveneens sonogrammen van de geluidssignalen geproduceerd. Daarnaast biedt de M500 de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software (Bat Explorer).

Onderzoek 2018-2019

Het nader onderzoek is uitgevoerd door drie vleermuisdeskundigen van Antea Group. Een overzicht van de terreinbezoeken van het onderzoek in 2018-2019 is te zien in Tabel 3.2.

Tabel 3.2. Overzicht terreinbezoeken m.b.t. het vleermuisonderzoek.

Datum	Tijd	Soort	Weersomstandigheden
29-08-2018	21:00 – 02:00	Vleermuizen	Droog, windkracht 1, 15°C
06-06-2019	21:50 – 00:00	Vleermuizen	Droog, windstil, 16°C
10-07-2019	03:00 – 05:30	Vleermuizen	Droog, windstil, 14°C
16-07-2019	02:00 – 03:00	Vleermuizen	Droog, windstil, 13°C
06-09-2019	21:00 – 02:00	Vleermuizen	Droog, windkracht 1, 15°C

Onderzoek 2022

Een overzicht van de terreinbezoeken van 2021 is weergegeven in Tabel 3.3.

3.4.5 Overzicht terreinbezoek 2022

Voor de onderzoeken naar marterachtigen, gierzwaluw en vleermuizen zijn de terreinbezoeken en omstandigheden uiteengezet in Tabel 3.3.

Tabel 3.3. Overzicht terreinbezoeken van 2022.

Datum	Soort	Tijdstip	Weersomstandigheden	Activiteit
21 april 2022	Marterachtigen	N.v.t.	N.v.t.	Wildcamera's en struikrovers plaatsen
4 mei 2022	Marterachtigen	N.v.t.	N.v.t.	Tussentijdse check. Batterijen, SD kaarten en lokmiddel vervangen
19 mei 2022	Marterachtigen	N.v.t.	N.v.t.	Tussentijdse check. Batterijen, SD kaarten en lokmiddel vervangen
6 juni 2022	Marterachtigen	N.v.t.	N.v.t.	Wildcamera's en struikrovers ophalen
20 mei	Gierzwaluwen & vleermuizen	19.30-21.30 & 21.30-23.30	Droog, bewolkt, 14-13°C	Onderzoeksrond 1 voor gierzwaluwen & onderzoeksrond 1 in de avond voor kraam- en zomerverblijfplaatsen van vleermuizen
23 juni 2022	Gierzwaluwen & vleermuizen	20.00-22.00 & 22.00-00.00	Droog, bewolkt, 23-21°C	Onderzoeksrond 2 voor gierzwaluwen & onderzoeksrond 2 in de avond voor kraam- en zomerverblijfplaatsen van vleermuizen
11 juli 2022	Vleermuizen	03:00 – 05:30	Droog, licht bewolkt, 19-18°C	Onderzoeksrond 3 in de ochtend voor kraam- en zomerverblijfplaatsen
13 juli 2022	Gierzwaluwen	20.00-22.00	Droog, onbewolkt, 19°C	Onderzoeksrond 3 gierzwaluwen
25 augustus 2022	Vleermuizen	23.00-01.00	Droog, onbewolkt, 24°C	Onderzoeksrond 1 paarverblijf- en zwermplaats
12 september 2022	Vleermuizen	23.00-01.00	Droog, lichtbewolkt, 16°C	Onderzoeksrond 2 paarverblijf- en zwermplaats

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie, het terreinbezoek en de aanvullende inventarisaties), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNB in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt ten noorden van de Bosschebaan en ten westen van de Cereslaan, Heesch (gemeente Bernheze, Provincie Noord-Brabant). Het plangebied is te omschrijven als een industrieterrein met een aantal woningen. Het terrein is grotendeels verhard. Een aantal grote bedrijfskavels zijn aanwezig met enkele gemaaide graslanden en bomenrijen. Ten noordoosten van het plangebied zijn dichtbegroeide delen tussen de woonwijken te vinden. Het talud van de snelweg loopt omhoog met verwilderde vegetatie en veel graafsporen / hopen van konijnen. Door het gebied is daarnaast een veelal drooggevallen watergang gelegen. Het plangebied is gelegen aan de A59 en aan de noordzijde van het plangebied is een bomenrij aanwezig aan de rand van deze snelweg. Tussen de vegetatie zijn een aantal opstapelingen van tuinafval te vinden en door het gehele gebied worden veel honden uitgelaten. Zie Figuur 4.1 voor een impressie van het plangebied.

Figuur 4.1. Impressie van het plangebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente (2017-2022) verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming alsook vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. *Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 2,5 km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2017-2022).*

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Kerkuil	X		
	Ransuil	X		
	Roek	X		
	Steenuil	X		
Zoogdieren	Das			X
	Eekhoorn			X
	Steenmarter			X
	Bunzing			X
	Vleermuizen**		X	
Amfibieën	Kamsalamander		X	
Reptielen	Geen waarnemingen			
Insecten - Dagvlinders	Grote vos			X
Insecten - nachtvlinders	Teunisbloempijlstaart		X	
Insecten - Libellen	Geen waarnemingen			
Vissen	Grote modderkruiper			X
Planten	Geen waarnemingen			
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

**Vleermuizen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoeken - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en de terreinbezoeken is per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Afbakening relevante soortgroepen

Op basis van biotoopkenmerken en soortspecifieke eisen, is het voorkomen van een aantal diersoorten binnen het plangebied uit te sluiten. Zo zijn binnen het plangebied geen grote nesten of horsten aangetroffen, welke mogelijk in gebruik zijn door boomvalk, buizerd, havik of roek. Jaarrond beschermde nesten van bovengenoemde soorten zijn uitgesloten.

Ten tijde van het terreinbezoek was de watergang drooggefallen. De watergang voldoet niet aan de eisen van de kamsalamander en de grote modderkruiper. De kamsalamander prefereert wateren welke het gehele jaar water houden, met veel oeverbegroeiing en onderwatervegetatie. Geen van deze kenmerken is aanwezig bij de watergang en het voorkomen van de soort is daardoor zeer onwaarschijnlijk. Voorkomen van kamsalamander in het plangebied is uitgesloten. Onderstaand wordt ingegaan op de soortgroepen: Vogels (gebouwbredende soorten met jaarrond beschermd nest en overige soorten), insecten en zoogdieren.

4.2.3 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

In het plangebied zijn gebouwen en schuren aanwezig welke in potentie een geschikte leefomgeving kunnen bieden aan de huismus, steenuil en kerkuil. Dit betreffen soorten met een jaarrond beschermd nest die in gebouwen broeden. In een nader onderzoek van Antea Group, 2018 zijn in het voorliggende plangebied geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen van kerkuil of steenuil. Enkel de huismus is hier aangetroffen.

Boombroedende soorten

Jaarrond beschermde nesten van boombroedende soorten kunnen aanwezig zijn in het plangebied. Onder deze groep vallen de boomvalk, buizerd, havik, ransuil en roek. Ook de sperwer is in de omgeving van het plangebied waargenomen, waardoor deze wordt meegenomen in voorliggende toetsing. In het plangebied is een oud eksternest aangetroffen welke in potentie geschikt zijn als nestlocatie voor de ransuil of de sperwer. Veel roofvogels gebruiken een verlaten ekster- of kraaiennest en bouwen deze uit. Derhalve is het niet op voorhand uit te sluiten dat deze soorten in het plangebied aanwezig zijn.

In het plangebied is een voormalig eksternest aangetroffen. De ransuil en de sperwer kunnen kraaien- en eksternesten in de omgeving van bewoonde omgeving overnemen. Vooralsnog is geen sprake van een jaarrond beschermd nest, maar het nest dient in het najaar van 2022 beoordeeld te worden en indien geschikt, jaarlijks gemonitord tot het moment van uitvoering. Vooralsnog is geen sprake van een ontheffingsplicht.

Huisumus

De huismus broedt in stedelijk gebied voornamelijk in gebouwen. De huismus broedt daar in uiteenlopende holttes, meestal onder dakpannen nabij dakgoten. Voor de huismus geldt dat er in het plangebied geschikt leefgebied aanwezig is. De functionele leefomgeving voor een huismus moet voldoen aan een aantal aspecten (zoals een goede afwisseling tussen bebouwing als verblijfplaats, groen en voedsel) (BIJ12, 2017a). In het voorliggende plangebied is dit in samenhang met de omgeving aanwezig. Zo zijn in de directe omgeving dichte en groenblijvende struiken aanwezig, zijn er mogelijkheden om zandbaden te nemen en is er voldoende water en voldoende afwisseling in vegetatie als voedselvoorziening. Het plangebied biedt daarom een geschikt leefgebied voor huismussen. De resultaten van het onderzoek in 2018 zijn weergegeven in 4.2.

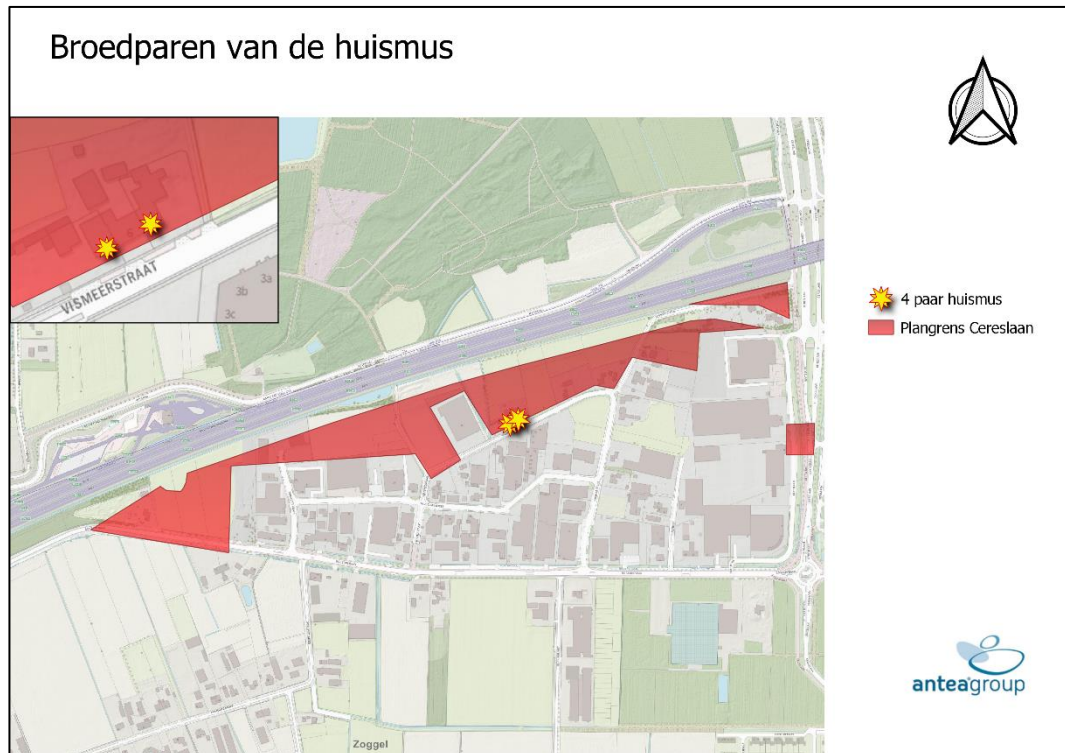

Figuur 4.2. Uitkomsten nader onderzoek huismus. Op rode kruisen zijn geen huismussen aangetroffen, op locaties met groene sterren zijn per locatie twee broedparen vastgesteld. Bron achtergrond: PDOK.

Nader onderzoek huismus 2021

In het nader onderzoek dat in 2021 is uitgevoerd naar het voorkomen van de huismus, zijn in totaal acht territoria vastgesteld, waarvan bij vijf van deze territoria ook de (potentiële) nestplaatsen gevonden zijn. Nestplaatsen van de huismus zijn niet altijd duidelijk zichtbaar aan de buitenzijde van de bebouwing. De overige drie territoria zijn aan de hand van tjilpende mannetjes vastgesteld (alle drie op beide teldata vastgesteld). Conform het Kennisdocument van de huismus (BIJ12, 2017a) zijn tjilpende mannetjes voldoende indicatie dat een nestplaats aanwezig is. Zodoende wordt het uitgangspunt gehanteerd dat in totaal 8 nestplaatsen van de huismus aanwezig zijn. Voormalige nestlocaties aan de Vismeerstraat 2 zijn niet aangetroffen in het onderzoek van 2021. De resultaten uit het onderzoek van 2021 zijn leidend.

De territoria zijn verdeeld over twee adressen vastgesteld. Vier territoria bevinden zich in de bebouwing aan de Vismeerstraat 6a. De huismussen zijn met name te vinden in de dakrand, waarbij de ruimte onder de dakpannen en nokpannen wordt gebruikt als nestlocatie. De overige vier territoria bevinden zich in de bebouwing aan de Vismeerstraat 8.

Figuur 4.3. Overzicht broedparen huismus Cereslaan / Vismeerstraat.

Van vijf broedparen zijn de eigenschappen als volgt beschreven:

- Bijgebouw(schuurtje) bij Vismeerstraat 8, zuidkant dak, 1 man baltsend/zingend;
- Vismeerstraat 6a, noordkant dak, 1 waarschijnlijke nestplaats;
- Vismeerstraat 8, baltsend/zingend, 1 man;
- Vismeerstraat 6a, zuidzijde dak, 1 waarschijnlijke nestplaats;
- Vismeerstraat 6a, zuidzijde dak, 1 waarschijnlijke nestplaats.

Zie Figuur 4.4 voor een impressie van één van de huismusnesten.

Figuur 4.4. Een broedpaar huismussen in het plangebied.

In hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het plangebied op huismussen uiteengezet worden.

Gierzwaluw

Er zijn geen verblijfplaatsen van gierzwaluwen aangetroffen in het plangebied. Enkel tijdens de eerste onderzoeksrunde zijn twee foeragerende gierzwaluwen waargenomen die later op de avond weer wegtrrokken.

Kerkuil / steenuil

De aanwezige gebouwen, schuren en boerderijen in het plangebied bieden mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor de steenuil en de kerkuil. Voor beide soorten is een nader onderzoek uitgevoerd door Antea Group in 2018. Er zijn geen nestlocaties van steenuil en kerkuil aangetroffen in de onderzoeken. Voorkomen van beschermde verblijfplaatsen in het plangebied zijn uitgesloten. In 2021 is opnieuw beoordeeld of er potentiële nestlocaties aanwezig zijn in het plangebied voor de steenuil en de kerkuil. Het voorkomen van nestlocaties is opnieuw uitgesloten door het ontbreken van geschikte nestlocaties.

Overige broedvogels

In het gehele plangebied zijn meerdere geschikte broedbiotopen aanwezig voor vogels. Voornamelijk in tuinen en langs graslanden zijn veel mogelijkheden voor broedvogels als mezen, lijsters, duiven en kraaien.

In hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het plangebied op algemene broedvogels uiteengezet worden.

4.2.4 Zoogdieren

Marterachtigen

Das

De das komt sporadisch voor in het plangebied, aangezien in de omgeving verschillende burchtlocaties bekend zijn. Tijdens het terreinbezoek zijn veel graafsporen gevonden welke veelal veroorzaakt waren door konijnen. Er zijn geen typische graafsporen gevonden van dassen en ook zijn geen haarplukken onder hekwerk of burchten aangetroffen. De das zwerft sporadisch over het landbouwgebied ten westen van het plangebied maar heeft geen essentieel leefgebied in het plangebied. Essentieel leefgebied van de das is om deze reden uitgesloten.

Steenmarter

Naar de steenmarter is, in combinatie met het onderzoek naar kleine marterachtigen onderzoek verricht. In 2019 en 2022 zijn daarnaast meerdere zichtwaarnemingen gedaan van een steenmarter ten tijde van het vleermuisonderzoek. De steenmarter werd tweemaal waargenomen aan de Voorste Groes en heeft vermoedelijk een verblijfplaats in de schuur van de Voorste Groes 6. Het gebied wordt sporadisch gebruikt als foerageergebied voor de steenmarter. De steenmarter is beschermd onder artikel 3.10, onderdeel A, Wet natuurbescherming. In hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het plangebied op de aanwezige steenmarter uiteengezet worden.

Kleine marterachtigen

De bunzing leeft graag in de buurt van boerderijen in kleinschalig landschap met voldoende water en schuilmogelijkheden. Het plangebied biedt veel geschikt leefgebied voor deze soort (alsook voor de wezel), met name aan de noordkant van het plangebied. De bunzing kan een schuilplaats vinden in de begroeide bermen, erven van woningen en de bomenrij ten noorden van het plangebied. De bunzing en wezel zijn beschermd onder artikel 3.10, onderdeel A van de Wet natuurbescherming. De hermelijn wordt in het plangebied niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop als rietlanden, vochtige graslanden of moerasachtige gebieden.

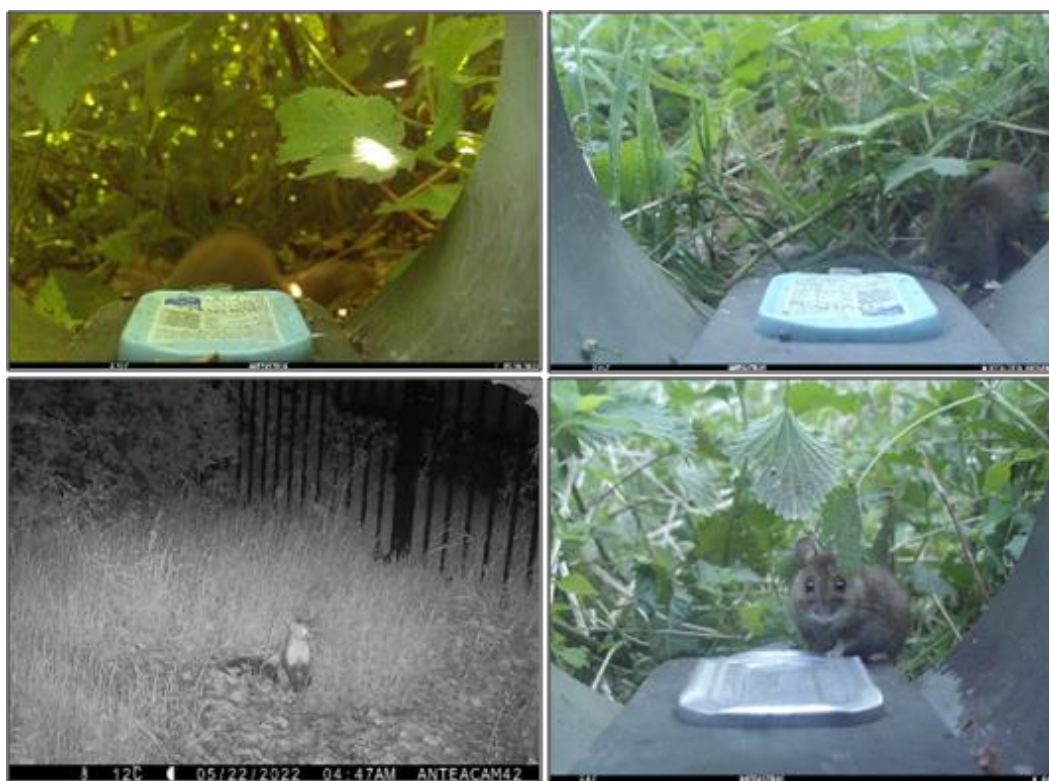
Voor kleine marterachtigen is van belang dat voldoende schuilmogelijkheden aanwezig zijn als permanente ruigtes en bosschages. Van belang hiervoor is de verbindende functie van het groen. Essentiële elementen binnen het leefgebied van kleine marterachtigen zijn verbindende elementen, essentiële foerageergebieden en verblijfplaatsen. Al deze elementen komen voor in het plangebied. Om deze reden is in 2019 en 2022 een nader onderzoek uitgevoerd naar marterachtigen in het plangebied Cereslaan-West. De nadere onderzoeken worden hieronder uiteengezet.

Nader onderzoek 2019

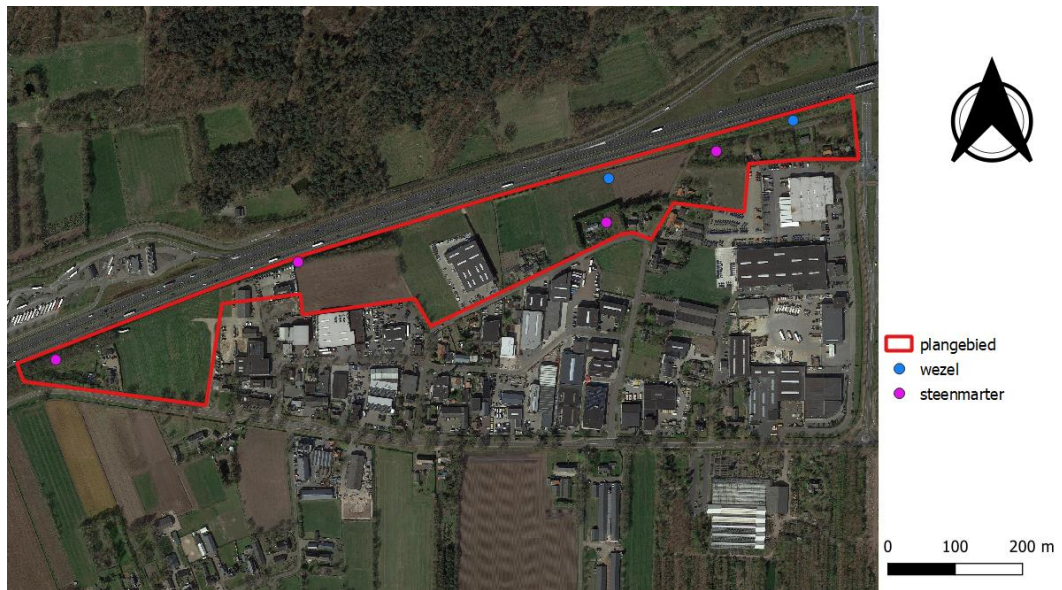
Gedurende de onderzoeksperiode in 2019 zijn geen marterachtigen verschenen op de camera's. Wel zijn zichtwaarnemingen gedaan van de steenmarter. In omliggende gebieden is bekend dat de wezel voorkomt, waardoor de verwachting is dat de soort sporadisch in het plangebied kan voorkomen.

Nader onderzoek 2022

Tijdens het onderzoek zijn de steenmarter en de wezel op camerabeelden geregistreerd (zie figuur 4.5). De wezel is twee keer vastgelegd op twee verschillende locaties in het oostelijke deel van het plangebied. De steenmarter is 7-8 keer vastgelegd op vier verschillende locaties in het plangebied. Daarnaast zijn de bosmuis en de rosse woelmuis op camera vastgelegd. Rosse woelmuizen zijn belangrijke prooien voor wezels, en bosmuizen worden ook door wezels gegeten. Deze muizen vormen ook onderdeel van het dieet van steenmarters. Er zijn derhalve zowel prooidieren als geschikt habitat aanwezig voor de marterachtigen binnen het plangebied. In Figuur 4.5 worden enkele camera beelden weergegeven. In Figuur 4.6 worden de locaties van de waarnemingen weergegeven.

Figuur 4.5. Linksboven: wezel op camera. Rechtsboven: Rosse woelmuis op camera.
Linksonder: steenmarter op camera. Rechtsonder: bosmuis op camera.

Figuur 4.6. Locaties van waarnemingen van wezel en steenmarter.

Das, egel, konijn, haas en vos

Tijdens het onderzoek zijn enkele waarnemingen van de das gemaakt op camera's sr5, sr36, wc36, wc51, wc52 en wc57 (zie figuur 4.7 en 4.8). Tevens zijn er sporen in de vorm van prenten, mestputjes en voedselresten aangetroffen. De das maakt gebruik van het plangebied om er te foerageren en als doorlooproutte. Er zijn diverse opnames van hazen en konijnen op meerdere camera's. Tevens is er één opname van een vos op wc52.

Figuur 4.7. Links: das op camera. Rechts: egel op camera.

Figuur 4.8. Locaties van waarnemingen van dassen op camera en van dassensporen.

Eekhoorn

De eekhoorn komt mogelijk sporadisch voor in het plangebied. Eekhoorns leven in de omgeving voornamelijk aan de overzijde van de A59. Het is onwaarschijnlijk dat eekhoorns het plangebied bereiken door de A59 over te steken. Echter, eekhoorns zijn ook waargenomen ten westen, zuiden en oosten van het plangebied (NDFP, 2017-2022). Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen van eekhoorns en mogelijk wordt het gebied alleen sporadisch gebruikt als foerageergebied. Essentieel leefgebied van de eekhoorn is uitgesloten in het plangebied vanwege het ontbreken van nesten, sporen, de vele barrières, overige bebouwing, verstoorde omgeving en betere alternatieven in de omgeving.

Vleermuizen

Uit de bureaustudie is gebleken dat een aantal beschermde vleermuizen voorkomt in de omgeving van het plangebied. Gebouwen vormen in zijn algemeenheid in potentie geschikte verblijf- en rustplaatsen voor vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen (zoals de in dorpen en steden veel voorkomende gewone dwergvleermuis en laatvlieger) verblijven in gebouwen achter of in kleine ruimtes met constante klimatologische omstandigheden. In gebouwen vormen richels, betimmeringen, kieren, boeiboorden, gaten en spouwmuren een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Spouwmuurgaten, dakpannen en betimmeringen bieden gebouwbewonende vleermuizen toegang tot de gebouwen of de vleermuizen verblijven achter deze elementen. Ook vinden bepaalde vleermuissoorten geschikte verblijfplaatsen in bomen.

In het plangebied zijn bomen aanwezig met geschikte ruimtes (zoals hopen, gaten of scheuren). Hierdoor zijn verblijfplaatsen van vleermuizen in de bomen niet uit te sluiten. Daarnaast zijn lage, verlaten gebouwen te vinden in het plangebied welke losse dakpannen, nokpannen en gaten / kieren bevatten welke vleermuizen toegang verlenen tot het gebouw (zie Figuur 4.9).

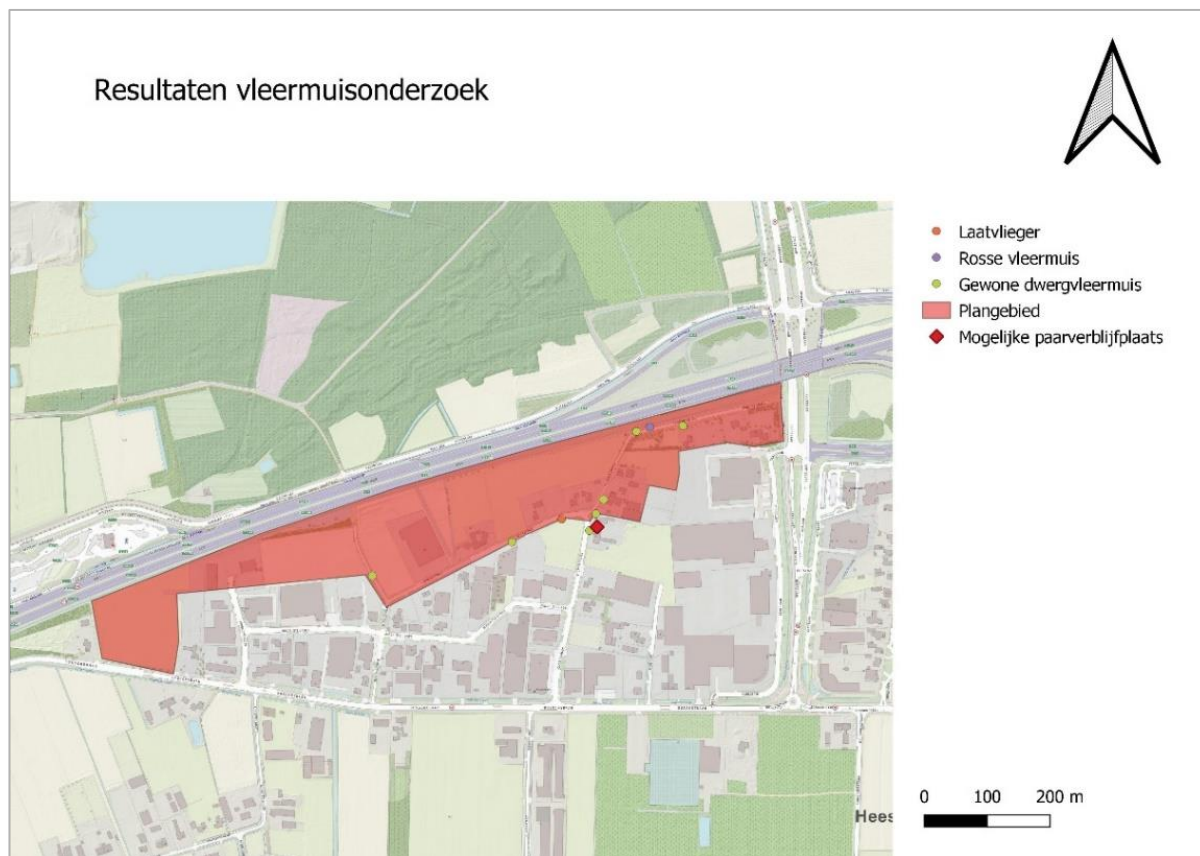
Figuur 4.9. Voor gebouwbewonende- en boombewonende vleermuizen zijn mogelijke verblijfplaatsen aanwezig binnen het plangebied.

Verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes zijn niet uit te sluiten binnen het plangebied. Om deze reden is nader onderzoek uitgevoerd in de periode augustus 2018 tot en met september 2019. In 2022 heeft een actualiserend onderzoek plaatsgevonden. Hieronder worden de resultaten van beide onderzoeken uiteengezet.

Resultaten 2018/2019

Het meest opvallende resultaat uit dit onderzoek is de zeer lage hoeveelheid waarnemingen van vleermuizen. Zo is op 6 juni 2019 pas ruim een uur na zonsondergang de eerste vleermuis waargenomen in het plangebied. Enkel sporadisch zijn vleermuizen waargenomen welke soms kortstondig foerageerden. Woningen met luwe tuinen aan de Voorste Groes leken geschikt te zijn voor vleermuizen, maar hier is tijdens het ochtendbezoek van 10 juli geen enkele vleermuis waargenomen op het terrein. Wel is tweemaal een passerende gewone dwergvleermuis langs de Voorste Groes waargenomen. Op 6 juni 2019 is laat op de avond een overvliegende laatvlieger gehoord. Op 6 september 2019 is rond middernacht een overvliegende rosse vleermuis waargenomen. In 2018 is nabij het plangebied een mogelijke verblijfplaats waargenomen. De vleermuis baltste kort in het plangebied en is gevolgd. Tijdens de balts is kort zwermgedrag vertoond net ten zuiden van het plangebied. Dit maakt het aannemelijk dat hier een paarverblijfplaats aanwezig is. Deze locatie valt echter buiten het plangebied. In het najaar van 2019 is op deze locatie opnieuw een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen welke grofweg hetzelfde paarterritoria bevloog. Figuur 4.10 toont een overzicht van de waargenomen vleermuizen gedurende de gehele onderzoeksperiode.

Resultaten vleermuisonderzoek

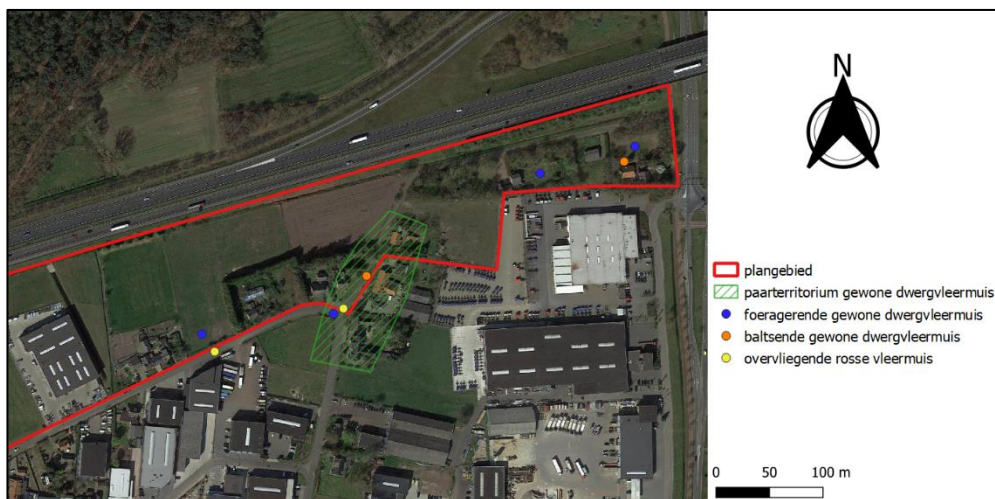

Figuur 4.10. Overzicht resultaten vleermuisonderzoek.

Een samenhang van open terreinen, de geïsoleerde ligging (groenstructuren lopen nergens door), verlichting en verstoring van de snelweg kunnen allen een rol spelen bij de lage hoeveelheid waarnemingen. In het plangebied zijn geen essentiële leefgebieden geconstateerd en zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Essentieel leefgebied van vleermuizen is uitgesloten.

Nader onderzoek 2022

Enkel de bebouwing aan de oostzijde van het plangebied was potentieel geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen binnen het plangebied. Ook zijn er geen essentiële vliegroutes of essentieel foerageergebied vastgesteld. Er zijn passerende of foeragerende gewone dwergvleermuizen en passerende rosse vleermuizen waargenomen. Tevens zijn er twee baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze vertoonden geen duidelijke verbinding met panden binnen het plangebied. De baltsende gewone dwergvleermuis aan de noordoostzijde van het plangebied was zeer onregelmatig aanwezig met tussenperiodes van meer dan 10 minuten. Vermoedelijk heeft dit individu een verblijfplaats in de bebouwing ten zuiden van het plangebied. De tweede baltsende gewone dwergvleermuis had een (deel van) zijn paarterritorium rondom de woningen aan de Voorste Groes 6, 10 en 10A, met enkel een uitwijking rondom Voorste Groes 12 en Vismeerstraat 2. De meeste binding had het individu met de panden aan de Voorste Groes 6, 10 en 10A. Hoogstwaarschijnlijk heeft dit individu in één van deze panden zijn verblijfplaats. Deze panden vallen echter buiten het plangebied en blijven behouden. In Figuur 4.11 worden de locaties van de waarnemingen weergegeven.

Figuur 4.11. Locaties van waarnemingen van vleermuizen in het oostelijke deel van het plangebied.
In het westelijke deel bevinden zich geen structuren waar vleermuizen in kunnen verblijven.

4.2.5 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.3 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming voorkomen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.3. Aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Vogel met jaarrond beschermd nest Huismus	Artikel 3.1	Acht territoria van huismussen aangetroffen (resultaten 2021).	Meerdere huismussen aangetroffen in vegetatie en dakgoten bij huizen. In totaal zijn acht paar huismussen aanwezig.
Overige broedvogels	Artikel 3.1 // Artikel 3.5	Zeer waarschijnlijk	Veel activiteit van kleine zangvogels, lijsters, duiven en kraaien.
Marterachtigen Steenmarter Wezel	Artikel 3.10	Ja, foerageergebied	Verblijfplaatsen van de steenmarter en wezel zijn zeer waarschijnlijk aanwezig binnen het plangebied. Het plangebied is daarnaast onderdeel van het foerageergebied van beide soorten.

4.3 Beschermde gebieden

4.3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in of direct aangrenzend aan Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Vlijmens ven, Moerputten en Bossche broek' ligt op circa 15 kilometer afstand ten oosten van het plangebied, zie Figuur 4.12.

Figuur 4.12. Ligging plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van het Natura 2000-gebied 'Vlijmens ven, Moerputten en Bossche broek'. Bron: AERIUS Calculator.

4.3.2 Natuurnetwerk Brabant

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Het dichtstbijzijnde NNB-gebied is op circa 50 meter ten noorden van het plangebied gelegen. Tussen het plangebied en dit NNB-gebied is de snelweg A59 gelegen. Zie ook Figuur 4.13.

Figuur 4.13. Natuurnetwerk gebieden (groene vlakken) nabij het plangebied (rood omkaderd).

Groenblauwe mantel

In het gebied komt geen groenblauwe mantel voor. Effecten op de groenblauwe mantel zijn uitgesloten.

Rust- en foerageergebied ganzen en smienten

Binnen de gemeente zijn geen Rust- en foerageergebieden voor ganzen en smienten aangewezen. Effecten op dergelijke gebieden ten gevolge van het voornemen zijn op voorhand uitgesloten. Om deze reden worden de rust- en foerageergebieden voor ganzen en smienten niet nader behandeld in voorliggende natuurtoets.

4.3.3 Houtopstanden

Binnen het plangebied zijn houtopstanden aanwezig. Aan de noordzijde zijn bomenrijen van meer dan 20 bomen aanwezig en door het gehele plangebied staan sporadisch losstaande bomen. Zie ook Figuur 4.14.

*Figuur 4.14. Bomenrijen van meer dan 20 bomen in het plangebied.
Losstaande bomen zijn niet in deze afbeelding opgenomen.*

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangegeven in een tekstkader. In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNB-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

De effecten op beschermde soorten als gevolg van het voornemen, worden per soortgroep getoetst. Enkel de soortgroep in Tabel 4.2 zijn relevant bevonden voor voorliggend plangebied. Derhalve wordt enkel op deze soortgroepen ingegaan:

- Algemeen voorkomende broedvogels;
- Vogels met een jaarrond beschermd nest;
- Zoogdieren (marterachtigen, eekhoorn en vleermuizen).
-

5.2 Toetsing effecten op beschermde soorten

5.2.1 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Huismus

In de gebouwen zijn nesten aanwezig van de huismus (een vogel met een jaarrond beschermd nest). Indien verblijfplaatsen worden aangetast door de werkzaamheden, is dit in overtreding met de Wet natuurbescherming (artikel 3.1). Hiervoor is een ontheffing Wet natuurbescherming nodig.

Ontheffing aanvragen

Aangezien nestplaatsen aanwezig zijn in de gebouwen, dient een ontheffingsprocedure doorlopen te worden. Daadwerkelijke nestplaatsen mogen niet zonder ontheffing en maatregelen aangetast worden. Een dergelijke procedure kan enkel doorlopen worden als volgens het geldende protocol onderzoek is gedaan. De werkzaamheden aan de panden waar nestplaatsen in zitten, kunnen enkel uitgevoerd worden indien hiervoor een ontheffing Wet natuurbescherming is verleend door de Provincie Noord-Brabant. Bij een ontheffingsaanvraag wordt door het bevoegd gezag getoetst of de soort niet onnodig wordt geschaad en of er voldoende maatregelen getroffen worden. Wanneer het bevoegd gezag akkoord is met de werkwijze omtrent de sloop en de huismus, wordt een ontheffing (vaak onder voorwaarden) verleend. Een dergelijke procedure neemt circa 20 weken in beslag. Daarboven op geldt een periode van zes weken dat de ontheffing ter inzage ligt (en waarin bezwaar gemaakt kan worden).

Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden

Bij de sloop van de gebouwen dienen per koppel huismussen, minimaal twee alternatieve nestlocaties te worden aangeboden in de directe omgeving van de huidige nestlocatie. Daarbij dient rekening te worden gehouden met hoge vegetatie en de mogelijkheden tot zandbaden in de directe omgeving van de alternatieve nestplaats. Conform het kennisdocument (BIJ12, 2017a) dienen in de toekomstige situatie vervangende nestplaatsen gerealiseerd te worden. Aangezien een nieuwe nestplaats nooit dezelfde eigenschappen heeft als een bestaande nestplaats dient een overmaat aan nestplaatsen aangeboden te worden. Het advies is om meer dan de minimale alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden in de vorm van een factor 3.

Dit houdt in dat voor vijf aangetroffen broedplaatsen, 10 alternatieve nestplaatsen dienen te worden aangeboden. Aan de plaatsing van de nestplaatsen zitten diverse voorwaarden, waaronder;

- Zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke nestplaats plaatsen, bij voorkeur binnen 200 meter (bij uitzondering 500 meter);
- In de directe omgeving dient continue voldoende dekking aanwezig te zijn in de vorm van minimaal 3 à 4 meter hoog opgaand groen;
- In de directe omgeving dient de mogelijkheid te bestaan om zandbaden te nemen; De nestkast dient op minimaal 3 meter hoogte te hangen;

Gewenningstijd

Ook is er bij het aanbieden van alternatieve nestplaatsen sprake van een gewenningstijd. Dat is de tijd dat de oorspronkelijke nestplaats én de alternatief aangeboden voorzieningen tegelijkertijd in het gebied aanwezig zijn. Huismussen hebben namelijk de tijd nodig om aan nieuwe nestplaatsen te wennen. In geval van de huismus moeten de alternatieve nestkasten bij voorkeur minimaal drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden (en het daarbij verwijderen van de nestplaatsen) aanwezig zijn.

Gebruikelijk is om de alternatieve voorzieningen na afloop van het onderzoek aan te bieden in de omgeving van het plangebied, aangezien dan bekend is of – en hoeveel voorzieningen aangeboden moeten worden. Voor de huismus geldt dat in gebruik zijnde nesten niet mogen worden verstoord of aangetast. Dit houdt o.a. in dat deze nesten niet tijdens het broedseizoen kunnen worden verwijderd.

- Vervangende nestplaatsen moeten minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden, tegelijkertijd met de bestaande nestplaatsen, aanwezig zijn om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen.

Overige broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1 en 3.5). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kapwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze (en wanneer de soorten uit artikel 3.5 kunnen uitwijken naar alternatief leefgebied) zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde. Zo kunnen in het plangebied nesten gebouwd worden door (algemeen voorkomende) soorten met name in opgaande vegetatie, bomen, tuinen en begroeide bermen. Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden of er dienen soortspecifieke maatregelen getroffen te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

5.2.2 Zoogdieren

Marterachtigen

Steenmarter en wezel

De steenmarter en de wezel foerageren in het plangebied en hebben vermoedelijk een verblijfplaats in de schuur ten zuiden van de plangrens. De steenmarter is naast het camera-onderzoek tweemaal waargenomen gedurende het (vleermuis)onderzoek.

De steenmarter en de wezel zijn beschermd onder artikel 3.10, onderdeel A. Dit houdt in dat de verblijfplaatsen en overig essentieel leefgebied niet zonder meer mag worden aangetast. De verblijfplaatsen worden mogelijk aangetast door het voornemen. Daarnaast wordt het foerageergebied van de steenmarter en de wezel grotendeels verwijderd. Het gebied is daarnaast geïsoleerd gelegen waardoor de marterachtigen weinig uitwijkmogelijkheden hebben. Om deze reden dient aandacht besteedt te worden aan het behouden van leefgebied voor de marterachtigen.

In de omgeving zijn waarnemingen van steenmarters bekend waardoor mogelijk veel territoriums aanwezig zijn. Om deze reden kan een steenmarter niet gemakkelijk uitwijken naar een ander leefgebied, omdat deze zeer waarschijnlijk al is ingenomen door een soortgenoot. Er zijn echter wel mogelijkheden om het gebied beschikbaar te houden voor de steenmarter. De wezel kan een zeer klein territorium hebben. Territoria in het plangebied dienen te worden behouden door het aanbrengen van ruigtevegetatie en verbindingstroken.

Langs de voorgenomen weg blijven een aantal bomen behouden zoals te zien in Figuur 5.1.

Figuur 5.1. Overzicht van het planvoornemen m.b.t. infra

De groenstroken en behouden/nieuwe bomen zijn echter gelegen tussen wegen en in een drukke omgeving. Derhalve zijn effecten op de marterachtigen als het gevolg van het voornemen niet uit te sluiten. Zo kunnen verkeersslachtoffers vaker voorkomen door de toename in verkeersbewegingen en wordt het gebied meer verstoord. Een ontheffing is noodzakelijk voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Indien voldoende groene ruimte kan worden gerealiseerd zoals ruigtes, bomen en open groen, kunnen de steenmarter en de wezel wel gebruik blijven maken van het gebied. De vervolgstappen dienen te worden uitgewerkt in een activiteitenplan (ontheffingsaanvraag) en worden getoetst door het bevoegde gezag (provincie Noord-Brabant).

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in of direct aangrenzend aan Natura2000-gebied. Ruimtebeslag kan daarmee op voorhand worden uitgesloten. Gezien de aard en omvang van de activiteit en de afstand tot Natura2000-gebieden in de omgeving kunnen ook verstoringseffecten als geluid, verdroging, licht e.d. op voorhand worden uitgesloten. Enig mogelijk relevant aspect is de toename van stikstof. Middels een Aeries-berekening is aangetoond dat er geen toename van stikstofdepositie optreedt. Daarmee zijn effecten op Natura 2000-gebied op voorhand uitgesloten.

5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Brabant (NNB)

In het plangebied is geen NNB-gebied aanwezig. De bosschages, gelegen ten noorden van het plangebied, zijn wel onderdeel van het NNB. Het natuurtype van deze bosschages is N16.03 Droog bos met productie (Kaartbank Brabant, 2022). Voor de realisatie van het plan is ruimte beslag niet aan de orde.

De provincie Noord-Brabant kent een externe werking. Dit betekent dat het NNB in de omgeving - afhankelijk van de aard en omvang van het project – ook relevant is.

Voor een NNB-gebied geldt dat de wezenlijke waarden en kenmerken van dat gebied niet mogen worden aangetast. Als ecologische (wezenlijke) waarden en kenmerken van een NNB-gebied gelden de omvang, de verbindende functie en de kwaliteit in de vorm van de natuurbeheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het natuurbeheerplan.

Het plan heeft geen wezenlijke invloed op belangrijke sleutelfactoren, waardoor significant negatieve effecten op de kenmerken en waarden van het aanwezige NNB uitgesloten zijn. Droog bos met productie wordt gedomineerd door loofboomsoorten. Er is geen vermindering van structurelementen, kwaliteit van deze elementen, of broedbiotopen voor kwalificerende soorten zoals boomklever en groene specht aan de orde. Daarnaast gaat ook geen oppervlakte aan NNB-gebied verloren omdat ruimtebeslag niet aan de orde is. Het plan leidt niet tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB-gebied.

5.3.3 Bescherming van houtopstanden

Binnen het plangebied zijn houtopstanden aanwezig. Deze liggen buiten de bebouwde kom ('bebouwde kom houtopstanden' (Wet natuurbescherming)), en bestaan uit een bomenrij van meer dan 20 bomen (zie Figuur 5.2).

*Figuur 5.2. Bomenrijen van meer dan 20 bomen in het plangebied.
Losstaande bomen zijn niet in deze afbeelding opgenomen.*

De bomen vallen daarmee onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Losstaande bomen binnen het plangebied kennen deze bescherming niet en zijn vrijgesteld wanneer deze geen functie hebben voor beschermde soorten. Voor de kap van bomen welke wel onder de Wet natuurbescherming vallen, dient een melding te worden gedaan bij de provincie Noord-Brabant. Voor deze houtopstanden geldt een 1:1 compensatieplicht. In het landschapsonwerp is voorzien in voldoende compensatie.

6 Bronnen

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

BIJ12, 2017a. Kennisdocument huismus

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Dietz, C., Helversen, von, O., Nill, D., 2011. Vleermuizen. *Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. Tirion natuur i.s.m. de Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Overig:
NDFF

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam	
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster	
	geelbuikvuurpad		otter	
	heikikker		bever	
	kamsalamander		hazelmuis	
	knoflookpad		lynx	
	rugstreeppad		noordse woelmuis	
	vroedmeesterpad		wilde kat	
	poelkikker		wolf	
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis	
	apollovlinder		bechsteins vleermuis	
	boszandoog		bosvleermuis	
	donker pimperlblauwtje		brandts vleermuis	
	grote vuurvlinder		franjestaat	
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis	
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis	
	zilverstreephoibeestje		grote hoefijzerneus	
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis	
			ingekorven vleermuis	
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		kleine dwergvleermuis	
	gestreepte waterroofkever		kleine hoefijzerneus	
	juchtleerkever		laatvlieger	
	vermiljoenkever		meervleermuis	
Libellen	mercurwaterjuffer		mopsvleermuis	
	bronslibel		noordse vleermuis	
	gaffellibel		rosse vleermuis	
	gevlekte witsnuitlibel		ruige dwergvleermuis	
	groene glazenmaker		tweekleurige vleermuis	
	noordse winterjuffer		vale vleermuis	
	oostelijke witsnuitlibel		watervleermuis	
	rivierrombout		gewone dwergvleermuis	
	sierlijke witsnuitlibel			
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart		Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad			Bultrug, gewone vinvis
	gladde slang			bruinvis dwergpotvis
	muurhagedis			gestreepte dolfijn
	zandhagedis			gewone dolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos	gewone spitsdolfijn		
	tonghaarmuts	grijze dolfijn		
	kleine vlotvaren	kleine zwaardwalvis		
Vissen	steur	narwal		
	houting	orka		
Weekdieren	bataafse stroommossel	tuimelaar		
	platte schijfhoren	witflankdolfijn, witsnuitdolfijn		
Zaadplanten	liggende raket	noordse vinvis, potvis		
	drijvende waterweegbree	butskop		
	Groenknolorchis, zomerschroeforchis	dwergvinvis		
	kruijpend moerasscherm	griend, witte dolfijn		
		spitsdolfijn van gray		

Tabel B. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlblauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoorpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparelmoervlinder		Konijn*
Veenhooibeestje	Molmuis		
Veldparelmoervlinder	Ondergrondse woelmuis*		
Zilveren maan	Ree*		
Reptielen	Adder	Rosse woelmuis*	
	Hazelworm	Steenmarter	
	Levendbarende hagedis	Tweekleurige bosspitsmuis*	
	Ringslang	Veldmuis*	
Libellen	Beekkrombout	Veldspitsmuis*	
	Bosbeekjuffer	Vos*	
	Donkere waterjuffer	Waterspitsmuis	
	Gevlekte glanslibel	Wezel**	
	Gewone bronlibel	Wild zwijn	
	Hoogveenglanslibel	Woelrat*	
	Kempense heidelibel		
	Speerwaterjuffer	Vliegend hert	
		Kevers	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Gelderland, Noord-Holland, Noord-Brabant en Zeeland, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel C. "Overige Soorten" onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnactorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjegtiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moeragamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g	

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

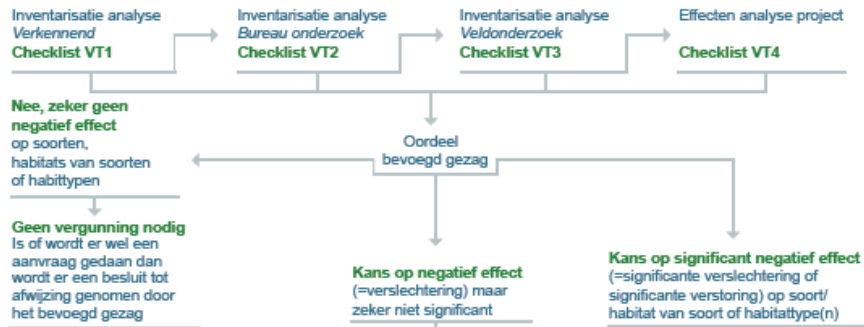
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoet een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

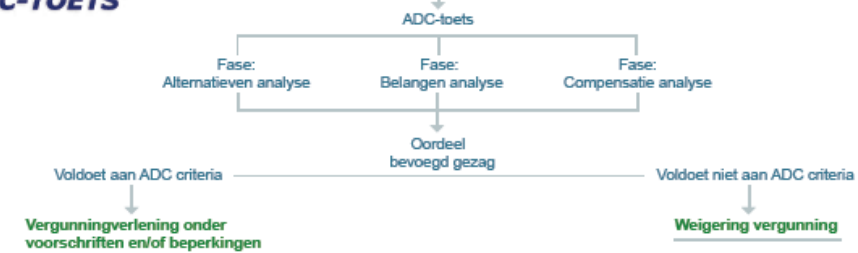
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

www.anteagroup.nl

Copyright © 20167

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.